

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

A Bánffy feje.

Pécs, 1899. január 26.

Azok, akik — miként Minerva Jupiter fejből — a Bánffy báró fejből ugrottak a törvényhozás porondjára, szörnyű nagyra vannak azzal, hogy az ellenzék a béke biztosítására azt a drága fejet, Bánffy fejét követeli és még szörnyűbb a fölháborodásuk azon, hogy ennek a drága áldozatnak a fejében az ellenzék nem siet összes tárgyi követeléseinek a cserben hagyásával lerakni a fegyvert annak a lábához, akire a fejvesztés már fölülről is ki van mondva.

Bánffy báró kereken visszautasít minden követelést, ami a választások tisztaságát, a törvényhozás függetlenségét, az önkormányzat biztosítását célozza, ellenben követeli, hogy az indemnitás, a katonai javaslatok, a kiegyezési provizorium, a hárszabályok szigorítása még neki szavazzassanak meg s mindezek fejében ígéretet tesz, hogy azután átengedi helyét másnak.

Hát annyira elvakult lenne ez az ember, hogy komolyan számíthatna ilyen ajánlat elfogadására? Azt hiszi, hogy az ellenzék még eddigi szerepléseiből sem ismerte volna ki annyira, hogy ismét ilyen durva módon engedje föltüntetni magát?

Az kétségtelen, hogy ha Bánffynak most indemnitása lenne, akkor senki a

világon visszavonulásra nem kényszeríthetné, hanem keresztül erőszakolná az alkotmánysonkító ischli megállapodást minden áron, ha ezzel az országgyűléssel nem lehetne, hát választatna másikat.

Egyéb gondja sincs hát most, mint hogy ebből a szorult helyzetből kimeneküljön. Amint kimenekült tavaly hasonló helyzetéből azzal, hogy nyíltan magáévá tette Apponyi közjogi fejtegetéseit s mikor künn volt a csávából, azzal homlokegyenest ellenkezőt cselekedett, úgy reméli most is, hogy kibocsátják a kényszerhelyzetből arra az ígéretre, hogy aztán majd önként áll félre az utból.

Dejszen ismerünk már szép maszk! Legyen csak meg az indemnitás és provizorium, akkor az ígéret majd ősi szokás szerint megint csak ígéret marad. Minek is távozzék olyan kormányférfiu, aki képes volt olyan politikai vihar közepette, a milyen most dúlt, csöndes kikötőbe hozni a pénzügyi fölhatalmazás és kiegyezésnek veszedelmesen megfeneklett hajóját.

Ha ezek egyszer már biztos révben lesznek, dúlhat akkor tovább a vihar, akkor már könnyen urává lehet a háborgó hullámoknak: így gondolkodik a furfang nagymestere; csakhogy a furfang csak addig ér ám valamit, míg a jóhiszemű alkudozó fél készpénzül elfogadja, Bánffyyal szemben azonban az ellenzék ezen már régen túl

van s ígéretének csak úgy hisz, ha már be is váltotta.

Mert mit nyerne az ellenzék, mit az ország, ha a kormány követeléseinek teljesítése után Bánffy helyére egy másik hasonló kaliberű ember kerülne? A Bánffy feje nem mint fej, hanem mint egy megcsontosodott rendszer kifejezője veszélyezteti az ország alkotmányát, jogait, ősi szabadságát; jelentőség nélküli husdarabbá változik azonban, ha arra a törzsre, a melyről leválik, helyébe olyan fej kerül, amely annak a másiknak a rendszerét ott folytatná, ahol az elhagyta.

Ezért követeli hát az ellenzék, hogy a minden irányban megbizhatatlannak bizonyult Bánffy távozása legyen az első lépés a béke megkötése felé, hogy aztán lássa, vajjon nem-e hidrával volt dolga, a melynek levágott feje helyébe megint csak hidrafej nőtt. Ha olyan államférfiu lesz az utód, aki biztosítékot nyújthat fölöle, hogy nemcsak követeléseket tud fölláztatni az ellenzékkel szemben, de a nemzet alkotmányos szabadságának biztosítására kikötött ellenzéki föltételeket is megvalósítani fogja: semmi sem fogja utját állni többé a békés megegyezésnek, de olyan kormányelnökkel, akivel szemben az alkudozó félnek folyton becsapástól kell tartania, őszinte és tartós béke nem létesíthető.

Nem is tekinthetjük Bánffynak az ellenzékkel szemben mereven visszautasító,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Hetyey Sámuel.

(Egy éve pécsi püspök.)

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Mondják, Ó Felsőge a király Fraknóit nemcsak azért kifogásolta a pécsi püspöki székre, mert zsidó származásu, hanem mert igen kicsiny termetű is. A király pedig tudvalevőleg kedveli a magas termetű embereket. A szatmári püspök nagy szál ember s ennek köszönheti püspökségét. Ez által szűrt szemet legelsőbb is a Felsőgnek, mikor mint a boldogult Simor hercegprimás oldalkanonokja az esztergomi érseki kincstár drágaságait mutogatta.

Mielőtt Hetyey személyében megegyeztek volna, szokásosan megkérdezte a nála hódolatát tevő Vaszaryt:

— Ismeri Eminenciád?

— Ismerem Felsőg, hiszen kancelláriám igazgatója.

— Nos! mondja akkor nekem, mekkora? Megüti a mértéket?

— Megüti, Felsőges Uram!

No, a mi a magasságot illeti, akkor nem szabad Meszlényi püspök mértékét vennünk irányadóul. A középezt is alig üti meg — de

ha az embert nem öllel mérjük, szívesen ismerjük, jóval fölüll áll a közepesen.

Hetyey püspök természetére bizony alacsony ember, magas homlokkal, szúrós tekintettel, élénk, csaknem ideges mozdulatokkal. Soványnak nem mondhatnók, elhízottnak sem. Van valami benne, a mi vonz s egyben tiszteletet parancsol iránta. Mi okozza benne ezt a hatást, nem tudom. Az öntudat-e, mely szemeiből kisugárzik, magatartásáról leri; az a vékony mosoly-e, mely szemeinek tekintetéből ajkai körül is lerajzolódik, avagy a kétőnek harmonikus összhangja? Nem tudom. Csak annyit tudok, hogy így nyilatkozott róla kilencvenöt percentje azoknak, kik vele személyesen érintkezhetének.

*

Papjait sem veszem ki, pedig ez nagy szó. Első találkozásuk alkalmával végig-végig méri őket tetőtől talpig, mintha azzal a szuró, szigoru tekintettel, melyet hamarosan keresztjére, vagy a földre szegez, lelkük fenekét is át akarná vizsgálni, holott megakad az egy szabálytalan nyakravalón is.

Beszédjé kimért, határozott, néha szinte parancsoló, sokszor szigoru, sohasem durva, legtöbbször szeretettel teljes.

A panaszt szívesen meghallgatja s röviden, velősen — de hajthatatlanul mondja véleményét.

Az r i káplán bement hozzá kézcsokra. Hét-nyolc hónapja volt már pécsi

püspök. Engedte, hogy elmondja mondókáját. Rováson volt a gyerek, miért nem jött előbb. Közel volt, megethette volna. A hang, az első kérdés éreztette is vele a püspök nemtetszését. De mikor hamarosan látta zavarát fölött a püspök jószágos szemét megmosolyogni, hallotta személyes viszonyaira kiterjeszkedő kérdéseit, megbátorodott.

— Méltóságos Uram, egy alázatos kéresem volna.

— Nos?

— Tiszta sváb faluba járok misézni, prédikálni. Öregapám sem hallott, apám sem tudott, én se beszélek németül; legyen kegyes magyar községbe tenni.

— Azt már nem. Tanuljon meg. Törje, zúzza, a hogyan tudja. Figyelemmel kísérem.

Megtette-e, nem-e, de annyi bizonyos, hogy pár hónapig nem mozdult a káplán. Mostanában tette egy tiszta magyar helyre.

*

Nem filogermanizmusból tette. Hetyey szívből-lelékből magyar. Csaknem sovíniszta. A Felsőg is tudja, azért minden kihallgatása, találkozásai alkalmából magyarul beszél vele, akárcsak Vaszaryval. A püspök különben folyékonyan beszél németül — hiszen egy izben, spiritualis korában nem ritkán kedvelt vendége volt a bécsi szalonoknak is — de nem szívesen teszi. Tapasztalták a tolnai svábok. A hol csak valamelyest tudott a község magyarul, bérma-beszédeit magyarul tartotta. Leg-

a maga követeléseit pedig még az ő miniszterelnöksége alatt teljesítendőknél parancsoló választást egyébként, mint utolsó kétségbeesett kísérletnek arra, hogy az egész békeakciót fölrobbanthassa s a romokon tovább uralkodhassék.

De bizunk benne, hogy ez a kísérlet is csütörtököt fog mondani. Az uralkodó határozottan akarja a békét s minthogy az eddigi tárgyalások a kiegyezés kérdésének elfogadható megoldását biztosították, lehetetlen, hogy a megegyezés csupán csak a Bánffy személyén hajótörést szenvedhessen.

A korona már belátta, hogy Bánffyban nem bizhatik meg, ha a békét helyreállítva látni akarja; azért adta melléje Széll Kálmánt ellenőrül, akinek kötelessége a koronát informálni, ha látná, hogy Bánffy makacssága veszélyezteti a béke létrejöttét.

És Széll Kálmán bizonyára teljesíteni is fogja kötelességét: Bánffy báró el van ejtve így is, úgy is; a békét tehát nem fogják fölrobbantani csak azért, mert Bánffy még egy darabig maradni akar.

Tisztességes visszavonulásra volt neki már alkalmunk elég. Államférfiúnak elég tisztességes alkalom lett volna már az is, hogy határozottan tett ígérete dacára újabb provizorium keresztülvitelét követelték tőle; még inkább az, hogy az általa elfogadott Apponyi-féle közjogi magyarázattal ellenkező ischli pontokat állították föl; de leginkább az, hogy olyan béke létesítésére kapott utasítást, a melynek első feltételét az ő távozása képezte.

Aki ezeket az alkalmakat meg nem ragadta a tisztességes visszavonulásra, annak soha semmiféle alkalom nem lesz erre elég tisztességes: azt egész egyszerűen el kell küldeni a hivatalából.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbbi beküldeni.

utóbb a Szögyényi-Marich-Somsich esküvőn a német császár fülhallatára is magyarul beszélt. Jellemző az is, hogy theologiai tanárjainak meghagyásba mondta;

— Használják a magyar nyelvet előadások és kérdéseik alkalmával minél sürűbben és gyakrabban.

A tavalyi vizsgálatok alkalmával a régi latin helyett akárhány magyar kifejtő magyarázat s kérdés hangzott el.

*

Azonban, hogy ne volna magyar: mikor vérbeli magyar nemes. Igaz, a szegényebbjéből, de a régebbi fajtájából is. Eredeti mégis, hogy cimereik nem magyar származású. 1415-ben október 20-án adta egyik ősenek I. Ferdinánd aragoniai király. Két táblán négyszögű sárga keret van, minden sarkában kék mezőben kis vörös virágos ág. A tábla közepén van egy vörös paizs, ennek közepén koronás ezüst leopárd, mely szájában vérző nyulat tart. Ez a cimere-adományozás azonban nem ad nekik nemességet, mert, ugymond a cimere okmány, a Heteyek régi magyar nemesek már úgy is. Most is meg van a püspök birtokában. Hintóin, összes készletein, cimere levelein ott diszlik a régi dicsőség hordozója, a cimere paizs, vagy az előneves név: Samuel Hetey de Eadem. Heteyi Hetey Samuel. Modorában is van valami, miből kiérzik a nemes. Látjuk alább.

Izlése kitűnő, nemes és méltóságteljes,

Főbíró beiktatás Sásdon.

— Saját tudósítónktól. —

Sásd, 1899. január 26.

Máthé Ödönt, a hegyháti járásnak a folyó hó 9-dikén tartott vármegyei közgyűlésen egyhangulag megválasztott főszolgabíróját, tegnap iktatták be nagy ünnepek között a hegyháti járás főszolgabírói székébe. A járás székhelyén, Sásdon, megjelent tegnap az egész hegyháti járás előkelősége, hogy az új főbíró üdvözölje; ott voltak a megye összes járásának küldöttei és igen sok illusztris vendég Pécsről is, a kik egykép szívvel-lélekkel dokumentálták azt, hogy az új főbíró milyen közkedveltségnek örvend s a közigazgatás terén eddigi működését tekintve, mindenki nyereségnek tartja, hogy rövid visszavonulása után ismét a közélet terére lépett s a főszolgabírói állásban érvényesíti tehetségét.

A beiktatási ünnepről, mely reggel 9 órakor kezdődött és a délután 1 órakor kezdett vett bankettel a késő éjjeli órákba benyult, saját tudósítónk a következőket írja:

A reggeli gyorsvonatnál Sásd egész intelligenciája, a községi előjáróság, a járási jegyzői kar és a vidéki küldöttek nagy serege várta Máthé Ödön főszolgabírót, ki Pécsről jött járási székhelyére. Vele voltak: Vaniss Sándor, pécsi járási főbíró, Egry Béla dr., ügyvéd, Horváth István, szentlőrinci főbíró, Seh Károly dr., ügyvéd, Darócy Aladár dr., főispáni titkár, Rásky Béla dr., ügyvéd, Vodicska Ferenc, törvényszéki albiró, Nemes Vilmos dr., Bodó Aladár dr., Nick Alajos dr., Darányi Ferenc dr., ügyvédek, Ladányi Sándor, Kim Gáspár, Rónaky Kálmán dr., Várady Ferenc, Kószits Ákos dr. és Szabényi Ferenc.

Mikor a vonat eljénriadalom között berobogott s az új főbíró járási székhelye földjére, új otthonába lépett, a lelkes örömtől áthatott fogadó küldöttség élén Barna Lajos dr. kir. közjegyző a következő lendületes beszéddel üdvözölte:

Tekintetes főbíró ur, kedves barátom!

E megye közönségének, Baranyavármegye és Pécs sz. kir. város főispánjának egyesült bizalmából a hegyháti járás főszolgabírójává választattal meg, eljöttél közénk, hogy állásodat elfoglald.

Diszes az az állás melyet elfoglalsz, mert egy törvényhatóság bizalmán alapszik, de szá-

fényes, de nem ríktó. Tanuságot tesz rá drágán berendezett püspöki palotája s kies fekvésű szent-lászlói kastélya. Ez utóbbiban különösen kedve telik, már csak azért is, mert teljesen egyéniségének megfelelő módon alakította át s rendezte be. Fő irányadók voltak a kényelem, világosság és egyszerűség. Az tehát nem igaz, mit hozott annak idején minden újság, hogy még a park útjait is deszkával rakatta ki, nehogy sárba érjen a lába. Erőltetett túlhajtás.

Föllépését megnyerő elegancia, sokszor szigorú méltóság, néha ideges feszültség jellemzi. Installációja után történt, hogy egy előkelő utazó társaságban Heteyt és az ő papját tárgyalták. A vasuti kupé minden tagja megtette megjegyzéseit. Egy, a kit küldöttségben fogadott, kivel egy asztalnál evett, így jellemezte:

— Határozott egyéniség. Mindnyájunkra a legjobb hatást gyakorolta. Ész és erély látszik belőle. Megvagyok győződve, hogy szigorú lesz, de a jók szeretni fogják.

Van igazság a dologban — de ha igaz a gróf megjegyzése, akkor mi pécsiek mind jók vagyunk, mert mindnyájan szeretjük. Papjai is jók, mert őszintén kedvelik. Pedig első beosztottja alig indult hasonló jegy alatt. Így történt a dolog.

A k i pap, kinek kedves jólelkőségét széles körben ismerik, a püspöki au-

mosak s nem kevésbé fontosak azon kötelességek is, melyek ezen állással járnak.

Eltelve a legjobb reménnyel várjuk hivatalos működésedet. Reményeljük, hogy az állásoddal járó hatalmas kötelességeket és jogokat, vallás, politika és társadalmi állásra való tekintet nélkül fogod egyesek irányában gyakorolni.

Reményeljük, hogy hivatalos ténykedéseidben — távol minden személyi és magánérdektől, baráti és ellenséges viszonytól — egyedül a törvény, a jog, az igazság és a köz érdeke fog vezérelvül szolgálni.

Mindenkori főtörökvése az leend, hogy a hegyháti járás közigazgatását a lehető legmagasabb nivóra emeld.

E mellett felfogod karolni mindazon kulturális, társadalmi és közgazdasági velleitásokat, melyek a hegyháti járás kulturális és közgazdasági fejlődését hivatvák előmozdítani.

Ezek reményében a tisztelet és szeretet érzelmeivel eltelve üdvözöllek a hegyháti járás nevében.

Adja a mindenható, hogy te és családod boldog otthont leljetek körünkben, mi pedig feltaláljuk benned azt a főbíró, a milyenre a hegyháti járásnak szüksége volt és van. — Isten hozott!

Szünni nem akaró éljen hangzott fel a beszéd után, melyre Máthé Ödön a következőleg válaszolt:

Igen tisztelt Uraim!

Kedves barátaim!

A hazaérkezésnek kedves és boldogító érzetével léptem át e szép járás határát. És a midőn most itt annak székhelyén ily kiválóan figyelmes és csekély személyiségem érdemeit messze túlméltató igazán szívélyes fogadtatásban részesülök, mi természetesebb, mint az, hogy az imént jelzett érzelmek kettőzötten hatják át egész keblemet, szívemnek minden rétegét. Fogadják tehát már a hely és időre való tekintetektől is ez alkalommal csak röviden, e szíves megnyilatkozásukért mélyen átértzett köszönetemet. De fogadják azt egyúttal ama nem felületes hatásra számító, hanem férfiasan átgondolt és annak szent betartását fogadó ígéretem kapcsán, hogy e nemcsak szép, hanem engem mélyen megható, nagy bizalmi előleget iparkodni fogok kiegyenlíteni azzal, hogy életemnek minden percét, szerény tehetségem minden élet, erélyem és szívósságom minden képességét, úgy az egyesek, mint az összjárás jogosult és méltányos

labán járt épen abban az időben, mikor Hetey inkognitóban tartotta pécsi háztüznézőjét. Ki volt már nevezve, de prekonizációja késett. A és a püspök szembe jönnek egymással s tisztességesen el is haladnak egymás mellett. A otthon érezte magát a palotában, nem sokat törődött az idegennel, talán nem is figyelve rá, hogy idősebb nála. Amaz nem hagyja abban. Üdvözli és megszólítja:

— Hát Pécsen a papok nem köszöntik egymást?

A kérdőjellel változik. Az udvarias-udvariatlan úr tisztázza a helyzetet:

— Hetey vagyok, a pécsi püspök.

Tabló!

Ma már minden papja tudja, hogy szereti őket. Installációja után magas rangú vendégei voltak. A h i esperes be akar hozzá menni, de a titkár nem engedi. Meg tudja később a püspök.

— Rosszul tette a titkár. Csak esztergomi papok voltak nálam — én pedig ma pécsi püspök vagyok. A maguké első sorban és egészen.

*

Hetyey, ha itthon van, mindennap fogad. Tudja, hogy a falusi pap akkor jön, mikor jöhet. Szükség esetén azért megközelíthető rendes fogadó óráján (délelőtt 11—12) kívül is. Az audienciát papjaival nem huzza sokáig. Napról-napra többen gyülekeznek előszobájá-

érdekeinek tölem telhető előmozdítására fogom fölhasználni. Ezen fogadás és annak férfias betartása részemről, az önök részéről pedig a most nyilvánuló és továbbra is főtartandó őszinte barátság, ez legyen közöttünk, uraim azon benső kapocs, a melyet semmiféle csel-szövény és rosszakarat soha szét nem szakít. Segítsen Isten, hogy úgy legyen. Éljenek!

Az új főbíró beszéde nagy lelkesedést, dörgő éljenést keltett s a közönség kocsira ülven, az új főbíró bevonult járási székhelyére, melynek házai fel voltak lobogózva, s az utcákon a nép ünneplő ruhában várta új főszolgabíróját. A főszolgabírói épület előtt a közönség nevében *Vice Mihály* polgár üdvözölte a főbíró, a kit a főszolgabíró fogadott.

Itt keresték aztán fel az új főszolgabírót a küldöttségek, hogy üdvözöljék beiktatása alkalmából.

A járási tisztikart *Rapun Aladár* szolgabíró vezette az új főbíró elé.

A járás jegyzői teljes számmal jelentek meg s *Rák Imre* abaligeti jegyző vezette őket. Mint régi ismerőst üdvözölte az új főbíró, kiemelve annak jószívűségét és erélyét.

A járás lelkészi karát *Szilvássy Mihály* esperes vezette s üdvözölvén a főbíró, biztosította arról, övé hogy a papság bizalma, a kik valláserkölcsei téren oda törekednek, hogy a főbíró működését siker koronázza.

Ezután *Recht Henrik* mekényesi evangélikus lelkész, majd *Lebovits József* mágocsi rabbi tisztelegtek az új főbíró előtt.

Következett a hegyháti járási néptanítók nagy testülete. kiknek érzelmeit, a főbíró iránti tiszteletüket *Ujj Ferenc* abaligeti tanító tolmácsolta.

Máthé Ödön találó hasonlattal kollegáinak nevezte a tanítókat az üdvözlő beszédre adott válaszában, azt mondván, hogy míg ők a gyermekeket, a nép apraját részesítik a nevelés áldásaiban, addig ő, mint a járás főtisztviselője, a felnőttek oktatását végzi.

Mauthner Ödön oroszloői földbirtokos az őstermelők nevében üdvözölte a főbíró.

Következtek a járási községek előjárói, kikhez a főbíró magyar és német nyelven intézett hatásos beszédet.

Mágocs nagyközség küldöttségét *Halvax József* plébános vezette. A plébános szívélyes és megleghangu beszédére a főbíró németül válaszolt, ígérve, hogy a nagyközséget különös

figyelemmel fogja kísérni s annak kulturális és közgazdasági érdekeit töle telhetőleg előmozditja.

A tisztelgő küldöttségek fogadtatása ezzel véget ért.

Délben egy órakor a nagyvendéglőben 120 teritékű bankett volt. A banketten ott voltak a pécsi vendégek, a községi és körjegyzők és a tanítótestület tagjai; továbbá *Barna Lajos* dr. kir. körjegyző, *Gundy Miklós* sásdi esperes, *Szilvássy Mihály* és *Halvax József* plébánosok, *Becht Henrik* evang. lelkész, *Borsitzky Imre* járásbíró, dr. *Stein Gyula*, dr. *Krausz Győző*, *Wargha Jenő* aljárásbíró, *Jakab Lajos* dr. ügyvéd, *Rathmann Boldizsár* plébános, *Lichtfuss Nándor*, *Ujváry Géza*, *Bokor Dénes*, *Vidák József*, *Medgyessy Ede*, *Takács István*, ifj. *Reberics Imre* járásbírósi jegyző, *Lebovics József* rabbi, *Freytag Kamill*, *Hónig János* és *Schmeller József* s még igen sokan Sásdról és vidékéről is.

Máthé Ödön főbíró mondta az első felköszöntőt a királynak, mit az egész vendégsegreg állva hallgatott végig.

Gundy Miklós esperes az új főszolgabírót köszöntötte fel, a ki újból felállt és báró *Fejérváry Imrét*, a megye főispánját éltette, kit a bankettől táviratilag üdvözöltek.

A lelkészi karra mondott ezután felköszöntőt az új főbíró, kinek tószta után megereedt a felköszöntők árja, melyekhez a dombovári zenekar húzta a — tuszt.

Halvax József plébános a főispáni titkára; *Darócy Aladár* dr. viszont *Halvaxra* s a járás összes lakóira; *Magda Elek* bikali jegyző a főbíróra; *Máthé Ödön* a községi jegyzőkre; *Becht Henrik* a vendégekre; *Magyar Rezső* bikali tanító a tanítóság nevében a főbíróra mondtak felköszöntőt. A főbíró gyönyörű beszédében a tanítókat köszöntötte fel erre. *Ujváry Géza* bikali plébános a főbíró családjára mondott szép tósztot. Beszéltek még *Bodó Aladár* dr. ügyvéd; *Lebovics József* rabbi; *Egry Béla* dr. ügyvéd; *Medgyessy Ede*; *Takács István*; *Grósz Jakab*; *Szekerés János* és még többen.

A bankett csak az éjjeli órákban ért véget, méltó befejezésül az új főbíró szép beiktatási ünnepének!

ban s ő a világiaknak szeretetteljes udvariasággal juttatja a hosszabb részt. Papjait úgy is ott tartja magánál ebédre, hogy a fehér asztalnál végleg megnyerje őket magának. Sajátságos közlékenysége a nagyurak társaságában esiszólódott modorának, hogy míg a fogadásnál szigorúan szertartásos külső megjelenést és modort parancsol: asztalánál maga adja meg az agit, minél fesztelenebb társalgásra.

A legegyszerűbb falusi papja is a maga naiv elfogulatlan természetességében nyilatkozhatik. Maga a püspök élcelődik, vág — s nem egyszer ugrat is szellemes megjegyzéseivel. Egyik-másik jámbor ismerősünk ez uton mutatja be magát a maga keresetlen valódiságában. Oda haza elgondolja azután: Dehogy hittem volna, hogy a püspök előtt is!

Annyi bizonyos, hogy Hetey tanulmányai nem szorítkoznak sem a hivatalos ügyiratok, sem a hivatalos látogatások érintkezéseire. Jól vigyázzon mindenki jelenlétében mit beszél szomszédjával, mert mikor nem is gyanítja, vág közbe a püspök s teszi közprédává a tárgyat, az embert és annak elveit. Hogy azután az ilyképen alakított társalgásból kiket ismer meg több oldalról, a jelenlevőket, vagy a sokszor szóban forgó távollevőket: ki a megmondhatója? Tagadni nem lehet, hogy aránylagosan jól ismeri megyéjét.

Rossz néven veszi ha papjai fel nem keresik. Maga a bizonyosság.

Ide jöttek kezdetén az egyik fiatal plébános félve kereste fel Szent-lászlói magá-

nyában. Nem volt nála semmi különös ügye, de szerette volna közlelőlni és ismerni. A püspök legszívélyesebben fogadta.

— Tudják meg, szívem s asztalom mindig tárva lesz papjaim előtt. Jöjjenek bármikor, szívesen látom.

Minthogy azonban az uriember öltönye, hahogy új is, de nem vala egészen előírásos, megjegyezte a püspök:

— De máskor vegyen magára más ruhát, mert kikap.

Jótékonyága kezd közismeretűvé válni. Bemutatója is az volt, hogy a szegények között 5400 forintot osztatott szét. A mi bizony szép összeg, különösen ha meggondoljuk, hogy ugyanakkor négy vármegyének hatszáz emberből álló notabilitását és papságát vendégelte meg kiváló módon. Vegyük hozzá, hogy a püspök beruházásai is ezekbe kerültek s azt hisszük nem csalódunk, midőn állítjuk, hogy a pécsi püspöknek ma több az adóssága, mint nekünk. Mert az esztergomi kanonokságokat sem szabtak püspöki módra. Helyzete azonban koránt sem aggaszt. Majd csak kifizeti, nem ugyan a nagy harang, hanem a mohácsi sziget, melyet elődje mint gazdasággá fejlesztett.

Pécsi társaságban került elő a szó:

— Mi lesz belőle, ha egyszer adósságai lefogynak?

— Ha így folytatja, Magyarország egyik legjótékonyabb püspöke.

•Kis levél, nagy szív• jellemezte kará-

Adler Sándor bűnügye.

(Negyedik nap.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. január 26.

A mohácsi gépkereskedő monstre bűnpörének bizonyítási eljárása ma ért véget.

Négy napon folyt ez a bizonyítási eljárás, melynek eredménye az, hogy a teljes beismerésben levő vádlott ellenében emelt csalások nagyrésze megszűnt, a váltóhamisítások által károsítottak nagy része megbüntetését a vádlottnak nem kívánja s csak a sikkasztásoknál maradt fenn a terhelő bizonyítékok egész sora.

A mára kitűzött hat eset tárgyalására beidézett tanúk szép számban jelentek meg. Vagy huszonötven voltak, kiket *Simon József* elnöklő bíró figyelmeztetvén az eskü szentségére és az igaz vallomásra, a tárgyalás kezdetét vette.

Egy váltóhamisítás

volt az első eset, melyet *Szombati Antal* és társai kárára követelt el *Adler Sándor*. Szombati Antal ezelőtt négy évvel elhalván, özvegyét hallgatják ki, a ki előadja, hogy egy gépvételből kifolyólag két váltót hamisított a vádlott összesen 2808 frt értékben, melyekért be is pörölték őket, de letették az esküt s így nem kellett megfizetniök a váltót, mert hamis volt.

Adler Sándor előadja, hogy ügynökei kötötték az üzletet. A gép 3900 frt volt, melynek fejében egy régi gépet 1900 frtért ő átvállalt s a többi összegről váltót kapott. A gépet ő a *Nicholson* cégtől szállította, a mely céggel azonban felei nem érintkeztek, csak akkor, midőn ő már Amerikában volt.

Beismeri, hogy 1430 és 1378 frt értékben két váltót hamisított Szombatiék nevére s azokat *Nicholson* cégnek beküldte. Szombatiék még ma is adósai, s ha ők azt állítják, hogy tartozásokat kifizették nem állitnak valót.

— Különben, szól a vádlott, én minden fizetésről nyugtát adtam mindenkinek. Csatolják a kifizetésről szóló nyugtát és akkor... meghajlok!

Különben *Adler* e feleivel hosszas és bonyodalmas levelezést folytatott, velük szerződéseket kötött, engedményeket iratott alá és csereváltókat kért. Ez iratok és levelezések felolvasása következett most, a mi a jó fél-

csenyi ajándéka alkalmából egyik laptársunk. Találóan. Ezerötszáz forintot áldozott ismét jótékony célokra. S ez csak mit mi mindnyájan tudunk. De hány könyüt töről le titokban? A házi szegényeknek, uri koldusoknak, titkos segélyezéseknek se szeri se száma. Rendes alamizsnása, a szeminárium lelkésze W... tudna beszélni róla. Néha a világba is kiszivárogo egy más. Nem utolsó a következő eset.

Valahonnét a külső városrészekből szegény csizmadia mester kerül a püspök elé.

Pénzt kért.

— Semmije sincs? kérdi a püspök.

— A jelenben se pénzem, se kenyérem, se fám, Kegyelmes Ur, csak feleségem s egy csomó éhes gyermekem van.

— És egészsége, munkája?

— Hál' Isten meg volna mind a kettő, de Isten látja lelkemet, nincs egy falat bőröm, miből egy csizmat tisztességesen megtalpaljak.

Adott neki pár forintot.

— Menjen most. Imádkozzék és dolgozzék.

Nagy volt a szegény ember öröme, de még nagyobb lett, midőn másnap szép, egészséges bőrt szállításra küldték — a püspök kontójára. Munkához látott, de nem volt készen az első pár csizma, midőn betoppant a püspök. Munkánál találta.

Igaz-e, nem-e a történet nem tudom. Magam is másoktól hallottam. Hettyere vall.

(Vége köv.)

órát vett igénybe s melyeket a vádlott maga olvasott fel másoló könyveiből.

Hogy miért állította ki a hamis váltókat, erre azt feleli, hogy üzleti zavarban volt; de kárt nem szándékozott okozni a feleknek.

Mandl Frigyes társa volt a gépvételnél Szombatinak. Tanu nagyot hall s az elnöki asztal közvetlen közeléből kell a kihallgatását eszközölni. Tanu elmondja, hogy mikép kötötték az üzletet s hogy bár váltókat adtak Adlernek s azokat ők ki is fizették, az mégis hamisított váltókat nevükre. Különben más lényegest nem tud.

Simonovits Domjánt — sokac lévén — **Nádor** Lajos szerb-horvát hites tolmács segítségével hallgatják ki. A tanu társ volt szintén a gépvételi ügyben. Elmondja, hogy annyi váltókat adtak Adlernek csereváltókként, hogy minden lejárt váltót kiválthasson. Különben írni, olvasni nem tud s arra sem emlékszik, hogy ki írta alá a nevét a jó váltókra.

Augustinov Sztipa szintén sokac. A tolmács kérdéseire előadja, hogy ő is társa volt a gépvételben. Egyébként többet nem tud az előbbi tanunál. Az egész ügyet Szombati Antal vezette, ők benne megbíztak s a dologgal egyébként nem törődtek.

Mikor a tolmács azt kérdezte tőle, hogy kívánja-e a vádlott megbüntetését, ezt feleli rá: — *Nem elég, ha becsukják. Fel kellene akasztani.* Hiszen ilyen szegény öreg embernek mennyi bajt okozott!

Szombati András, az elhalt Szombati Antal fia, az egész ügyet ismeri. Mikor az apja meghalt, ő vezette az ügyet s még ő is vesztett vagyonából a hamisítás következtében.

Heller András jelen volt a gépvétel megkötésénél. Hallotta a gépvásárlást, hogy elcserelelik a régi gépet és még fizetnek is reá, — de mást egyáltalán nem tud.

Weisz Simon ügynöke volt a vádlottnak. Ő kötötte az üzletet, de csak általánosságban emlékszik már az ügyre. Hogy Adler kártyás, vagy iszákos lett volna, arról nem tud emmit.

Reberics Károly volt a másik ügynök a gépvételnél. A csereüzlet megkötéséről részletesen elmond mindent, de az ügylet további viteléről biztosat nem tud. Ők a haszonban osztoztak Adlerrel; előleget ritkán kaptak. Erőszakos üzleteket nem kötöttek.

Adler Sándor erre azt mondja, hogy Reberics három évig volt nála s üzleti könyvei szerint még ma is háromezer forinttal tartozik neki. Weisz Simonnak nála levő előleg-tartozása tizezer forintot tesz ki.

Reberics Károly tanu a védő kérdésére még előadja, hogy a vádlott teljesen szolid magánéletet élt s mikor megnősült, még a cigarettázással is felhagyott.

Az eszéki takarékpénztár

kárára elkövetett váltóhamisítás volt a következő eset. A váltók 1500 és 300 frtról szólnak s **Lutz** Antal és társai nevére hamisította azokat Adler.

A káros intézet képviselőjében senki sem jelent meg, így hát először a vádlottat hallgatták ki.

Adler Sándor beismeri, hogy a váltókat ő hamisította, már akkor, midőn Lutzék neki tartozásukat már ki is fizették.

Mergenthaler Károly, a takarékpénztár igazgatója nem jelenvén meg, vallomása felolvastatik. E szerint a két hamis váltó ma is fennáll s összes kára az intézetnek kétezer-háromszáz forint.

Lutz Antal helyett annak felesége jelent meg, aki azonban az ügyre vonatkozólag semmi lényegeset nem tud.

Jegel István nevét is a váltókra hamisította a vádlott. Egyik hamis váltót sem ismeri el.

Fieder Miklós neve is ott van a hamis váltókon. Természetesen ő sem ismeri be, hogy a hamis váltókat aláírta volna.

Ezzel ez az ügy is befejeztetvén, a tárgyalást az elnök öt percre felfüggesztette.

Szünet után

a **Nicholson** cég kárára elkövetett csalás következtét, melyet **Kecskeméti** Lajos és társa nevére követett el a vádlott.

A bünper tárgyalásának első napján is tárgyalt a törvényszék egy e cég kárára elkövetett váltóhamisítást, a mikor a cég képviselőjében nem jelent meg senki. Ez első ügyet röviden ismertetvén az elnök, a jelenlegi ügyet vették elő, melynél **Kecskeméti** Lajos nevében **Toldi** Béla dr. ügyvéd jelent meg. A káros cég részéről ma sem jelent meg senki.

Vádlott 1090 frtos váltót kapott **Kecskeméti**ektől, melyet azonban akkor nyújtott be a cégnél, mikor már azok kifizették ő nála a tartozásukat. Ezt be is ismeri.

Toldi Béla dr. betérjeszti a jelzett váltót s még három váltót, melyek szintén Adler váltótárcájában voltak, mint fölösleges többletváltó. De ezek sem hamisak, mint a vádlott állítja.

— Esküszöm mindenre a mi szent, hogy **Kecskeméti**ék nevére váltót nem hamisítottam!

Be is bizonyítja váltókönyvéből, a melyben a hamis váltókat *mind csillaggal jelölte meg*, de **Kecskeméti**ék váltói közül egy sincs megcsillagozva.

Kecskeméti Lajos 1895-ben 5300 frtert vett társával gépet Adlerrel. Hat-hét váltót adtak neki a vételár fejében; a legnagyobb 1000 forintot felül volt. Fizetgették a részleteket egész 1896. elejéig.

— Ekkor hallottuk, hogy Adler rosszul van és alighanem el akar szökni!

Erre ügyvédhez jöttek Pécsre és pénzt vevén fel, kifizették Adlerrel összes tartozásukat. A **Nicholson** gépgyár mégis bepörölte őket s így tünt ki, hogy Adler itt manipulált. Ők különben megesküdtek rá, hogy tartozásukat kifizették. Kára 600 forint.

— Kívánja-e megfizetését?

— Kivánom kérem, mert elérne rajtam nagyon, mivel szegény ember vagyok.

Szabó József a következő tanu, a ki nevének szolítására e szóval lép a bírák elé:

— Hier!

— Micsoda? Hier? Maga is németül akar beszélni? kérdi az elnök.

— Nem kérem, csak azt mondom, hogy itt vagyok!

A tanu különben ugyanugy vall, mint társa.

S midkét tanu amellett van, hogy a váltó hamis, mert keresztbe van hátulján írva a nevük. Erre különben ők meg is esküdtek.

— Van-e káruk?

— Van, a mit Adlernek hiába kifizettünk.

— Kívánja-e megítéltetni a kárát?

— A tekintetes törvényszékre bízom.

— De minek bizná mi ránk a maga gondját! válaszol az elnök általános derűltség között s a tanu végre kijelenti, hogy káruk 600 forint s kéri ezt megítélni.

Adler Sándor most is a mellett van, hogy a váltó nem hamis. Azt a váltót maga **Szabó** hozta neki Mohácsra. És nincs is káruk a feleknek, mert a gépért csak 4500 forintot fizettek ki; a 600 frtot legfeljebb kárnak számítják fel.

Három váltót

is hamisított a **Nicholson** cég kárára Adler, melyek **Szekeres** Péter és társa nevére szoltak, illetve **Kaiser** Henrik és társai nevére vannak kiállítva.

A cég nem képviseltetvén magát, panaszos nincsen. **Adler** beismeri, hogy lejárt egyéb váltói fedezésére adta a hamis váltót a cégnek.

Szekeres Péter előadja, hogy a vásárolt gépért a vételárt Adlernek kifizették s az 2289 frtos váltót hamisított nevükre. Kétszáz forint követelése van Adlerrel, mert annyival többet fizetett neki.

Karácsonyi István veje **Szekeres**nek, a ki előadja, hogy a gépvételnél ezt mondta ő és felesége Adlernek:

— Adler úr, legyen olyan szives és minket meg ne csaljon!

Adler Sándor:

— Elöttem szóló azt mondja, hogy 200 forinttal többet fizettek nekem. Mutassák meg a nyugtát róla!

— Ezennel! Ezennel megmutasztjuk a királyi törvényszéknek.

A felek be is mutatják a nyugtát, de erre Adler azt mondja, hogy ő jogtalan kétszáz forintot nem vett fel tőlük; nem károsította őket meg. Egyedül a váltót hamisította nevükre.

Kaiser Henrik előadja, hogy ők szintén gépet vettek Adlerrel; az árát kifizették s ő mégis hamis váltóval fedezte a cégnél a gép árát.

Wiszt Simon társa volt az előbbi tanunak a gépvételnél s úgy vall, mint az.

Adler sir.

Egy váltóhamisítás, csalás és sikkasztás a következő eset, melyet a vádlott **Tunya** János és társai kárára követett el, 550 frt erejéig; a siklósi takarékpénztárban pedig 1050 frtos hamis váltót váltott be a nevükre.

Tunya János előadja, hogy összes káruk 1600 frtot tesz ki. Adler 50 frtját, melyet egy váltó kiváltására adott neki, elsikkasztotta; egy 500 frttal kifizetett váltójukat újra benyújtotta s végül az 1050 frtos váltót hamisította nevükre.

Adler Sándor:

— Nem visz rá a lelkiismeret, hogy elhallgassam, hogy csakugyan 1600 frt a kárunk. Igenis én hamisítottam a siklósi pénztárnál benyújtott váltót.

És a vádlottnak elcsuklik a hangja, előveszi zsebkendőjét és egy könyvet töröl ki a szeméből.

Igy hát ez az ügy is tisztába hozatott a vádlottnak nem várt elismerése által, mert ez esetben egyébként e váltóhamisítás vádjára nem lett volna ellene beigazolható.

Ifju **Tunya** József ugyanugy vall, mint az apja, az előbbi tanu.

Elnök: Hová tették a hamis váltót?

Tanu: Az kérem, eltévelyedett.

Elnök: Kívánják a vádlott megbüntetését és a kár megtérítését?

A felek a vádlott megbüntetését és a kár megtérítését kívánják.

A legutolsó eset

egy váltó hamisítás volt, mely váltót az eszéki pénztárnál váltott be Adler. Őt horvátországi lakos nevére hamisította azt, de be is váltotta kellő időben.

Csak azért terjesztette be váltótárcájából, hogy minden tette őszinte vallomásának világításában legyen előállítva.

Váltótárcájában van ma is vagy 81 darab váltó; de azok nem hamisak s olyan ügyletekből valók, melyeket ő már nem effektuált. Ezek majd a feleknek visszadatnak.

Most jött volna az öt horvát tanu kihallgatása, de a tolmács nem volt jelen.

— Tudnak azok németül is! szól a vádlott.

Az első tanu **Geiser** János volt.

— Können Sie deutsch? kérdi tőle az elnök.

— Ja!

— Ah, bravó!

Ugy ez a tanu is, mint a többi négy, előadja, hogy ők a váltót nem irták alá. Káruk nincs, vádlottnak megbüntetését nem kívánják.

Ezzel az összes huszonkilenc bűneset letárgyalása véget ért.

A mai tanuk közül egy tanu sem lett megeskütve.

Az elnök a tárgyalás folytatását felegykor délután félnégy órára halasztotta, a mikor is a vád- és védbeszédekre került a sor.

Este egy negyed hat órára ért véget a végtárgyalás. **Rákosi** Imre dr. széles alapokra fektetett, argumentumokban bővelkedő, hatásos

vádbeszédét, Zöld Sándor dr. szép védőbeszédét és Adler Sándornak a könyörületre appelláló védelmét egész terjedelmében holnap számunkban közöljük az ítélettel együtt, melyet holnap (pénteken) délután félnegy órakor hirdet ki a kir. törvényszék.

H i r e k.

Pécs, 1899. január 26.

Szárnyakon a városon át.

(Vásárlás rendőri engedélylyel.)

Városunk derék főkapitánya nem tudta elképzelni, hogy mit kereshet nála az a helybeli uri hölgyekből álló kisdud küldöttség, mely a napokban hivatali szobájában tisztelgett, s nem csekély módon bámult a főkapitány ur, midőn a küldöttség vezetője kijelentette, hogy: — Főkapitány ur! Vásárlási engedélyt jöttünk kérni.

Ugyanis arról volt szó, hogy a hölgyek neszt vevén, miszerint a tűzkárosult Klein testvérek üzletében most mesés olcsó áron lehet vásárolni, maguk is megkivánták ezt a bevásárlási forrást.

Az üzlet előtt azonban, két hatalmas termetű tagbaszakadt Vaszary huszár őrzi a bejáratot s ezek hivatalos beavatkozása ellen kérte az uri hölgyek küldöttsége, a főkapitányi bevásárlási engedélyt.

(Berugott galambok.)

Ne méltóztassanak ebben kételkedni, bár magam is csak úgy lettem volna e dologgal, hogy nem hiszem el, ha véletlenül nem lettem volna szemtanúja annak, hogy miként néznek ki a berugott galambok?

Mondhatom, nem sokban különböznek az emberektől. Mindössze annyi az eltérés, hogy a galambok a levegőben röpködve tántorognak, míg az emberek idelent a földön, borgőzös fejjel, lassan a fal mellett haladnak.

A napokban történt az a dolog, melynek sok ember volt a bámolója.

Valahol a Nepomuk-utca tájékán egy boros hordót mostak ki, s a boros viz kifolyt az utcára, végig a csatornán a piactérig, a hol Pécs szab. kir. város fehér tollu, hivatalos galambjai bele ütötték a vörös vízbe csőreiket, s ugyancsak itták ám a boros vizet. Kis vártatva aztán felröpültek, majd ismét leszálltak, páronként röptükben összecsokolódtak s bugtak, amint csak a szerelmes galambok szoktak, egyszóval benne voltak már, a »szalon spicc«-ben.

Egy azonban közülük »nem ismervén a bor erejét« mélyebben találta bele mártani csőröcskéjét a szeszbe, s midőn fel akart röpülni, szárnyai lomhán csattogtak, s a kis pettyes tollu galamb saját tengelye körül fordulván meg a levegőben, leesett s szemérmetlenül elterült a kövezeten. Ugy szállította be a torony alá egy jólelkű tüzoltó.

No és mondjuk még, hogy nem haladunk!

Hiszen már a városi galambok is szoknak — a »Raathaus-Keller« eszméjéhez!

(A láthatatlan csoda.)

A tegnapi hetivásár alkalmával történt ez a kis história. Reggel volt, hűvös ködös téli reggel, s a kofák már javában hurcolkodtak a piacra, midőn két suszterinas, kik rudra fűzött csizmákkal terhelten kerültek a piacra, — megálltak a városháza előtt, s mereven bámulták a szürke tornyot.

— Nini látod? Ott fönt — szolt az egyik s felmutatott a toronyra.

— Látom. Most erre jobbra röpül. Most visszajön.

Látod?

— Látom szolt a másik, s folytatták a levegőbe bámulást.

Csakhamar három négy kofa is odakerült melléjük, kik szintén nagy buzgalommal bámulták a felhős eget, s nemsokára már egy

körülbelül ötven főre menő tömeg állta körül a két suszterinast, kit rendithetetlen nyugalommal mondták egymásnak.

— Nini, hogy röpül. Most leszáll. Ugyan mi lehet?

Tán léghajó? Vagy valami csoda?

S midőn már a kofa nyakak a végletekig megfeszülve meredtek égnek, akkor jutott eszébe egy öreg asszonynak megkérdezni:

— Ugyan fiaim mit bámultok? Mi nem látunk semmit.

— Azt bámuljuk — mondta az egyik süvölvény, hogy, hogy csinál egy bolond — százat!

Szóltak — s megfutamodának a kofák ütlegei előtt, kik képzelem dühösek valának amiatt, hogy a suszter inasok ily galádul megfosztották őket a láthatlan csodától.

Pedig micsoda piaci téma lehetett volna ebből!

Genesi Gerő.

Napirend 1899. január hó 27-én.

Naptár: péntek, január 27. — Róm. kath.: Aranyszájú sz. János. — Prot.: Krizosztom. — Görögkel.: (jan. 15.) János. — Zsidó: Schebath 16. — Napkél 7 óra 34 perckor; nyugszik 4 óra 52 perckor. — Hold kél 6 óra 15 perckor este; nyugszik 7 óra 55 perckor reggel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hősülyedés, délen csapadék várható.

A pécsi Bicycle-Club estélye a Pannoniában. Színház: »Katonák«, színmű, itt először.

— (Évforduló.) Holnap (pénteken)

Aranyszájú Szent János napján lesz egy éve, hogy *Hetyey* Sámuel megyéspüspököt a pécsi egyházmegye püspöki székebe beiktatták. Holnap ez alkalomból a székesegyházban ünnepies istentisztelet lesz s a mindenkitől tisztelt és szeretett főpapot bizonyára sokan fogják üdvözölni az első évforduló alkalmából, kívánván neki: ad multos annos!

Nem ugyan az évforduló megünneplésére, hanem a farsang címén fényes ebéd volt ma a püspöki palotában, melyre a papságon kívül a vármegye tisztikara s az ügyvédi kar képviselői voltak hivatalosak. Ott voltak *Fejérváry* Imre báró, főispán, *Trixler* Károly alispán, *Jeszenszky* Lajos árvaszéki elnök, *Kosztics* Kamill főjegyző, *Nagy* Jenő főügyész, *Daróczy* Aladár főispáni titkár, *Salamon* József tanfőlügyelő, *Vaniss* Sándor főbíró, *Erreth* János ügyvédkamarai elnök, Dr. *Jobst* László kamarai alelnök, Dr. *Miltényi* Miklós kamarai ügyész, *Szakováry* Emil kamarai pénztáros, *Pleininger* Ferenc kamarai titkár, Dr. *Bodó* Aladár, *Csigó* János, *Fekete* Mihály, *Hinka* László, *Kiss* József, Dr. *Krasznay* Miklós, Dr. *Nemes* Vilmos, Dr. *Nick* Alajos, *Simonfay* János, *Szautter* Gusztáv ügyvédek, a kamara választmányi tagjai; a papság köréből: *Troll* Ferenc püsp. helynök, Dr. *Szeredy* József, *Walter* Antal, *Lechner* János, *Szeifritz* István, *Hanny* Gábor, *Spiesz* János, *Pozsgay* József kanonokok, *Wurster* József püsp. irodaigazgató, *Károly* Ignác apát-plebános, *Magenheim* József belv. plebános, *Angyán* Aurel irgalm. rendi házfőnök, *Pataky* Lucidus perjel, *Schick* Jácint irgalm. rendi főorvos, *Sipos* N. ferencrendi házfőnök, Dr. *Igaz* Béla püsp. titkár, *Fajth* Lajos szt.-széki jegyző, *Francsics* Ferenc köv.-szöllősi plebános.

Az étlap a következő volt:

Leves hus consommeval
Farsangi fánk
Galantin aspikkal
Vesepcsenye körözve
Borított francia főzelék
Styriai kappan befőtt gyümölcsessel és salátával
Ananász — parfait
Cukorkák
Gyümölcs
Sajt
Kávé.

BOROK:

Asztali fehér
Hetényi vörös
Modori pecsenye-bor
Pezsgő
Tokaji.

A kedélyes hangulatban lefolyt gazdag ebéd után a vendégsereg a társalgóba vonult, ahol a vendégszerető püspök-házigazdával a legszívélyesebb társalgás közben töltötte az időt d. u. 3 óráig, a mikor kezdetét vette az általános bucsuzkodás s a vendégek a legkellemesebben töltött órák emlékével távoztak a palotából.

— (Pályázat.) A mohácsi járásbíró-ságnál egy aljegyzői állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a pécsi kir. törvényszék elnökségéhez.

— (Fellépett járvány.) Villányban kezd a roncsoló toroklob (difteritis) és a skarlát járványszerűleg fellépni, úgy, hogy már majdnem minden napra esik egy difteritiszes halott. De azért, mint levelezőnk írja — körorvost az iskolában még eddig nem láttak.

— (Vincellér iskola Szegzárdon.) Szegzárd városának az az óhaja, hogy ott vincellér iskolát létesítsenek, végre teljesedik. Ugyanis a földmívelésügyi miniszter leiratában arról értesítette a képviselőtestületet, hogy az állam hajlandó a vincellér iskolát fölállítani, ha a város e célra 50 hold területet enged át mérésékelt áron földeiből.

— (Önérzetes asszony.) Ritka esetről beszélnek mostanság a magasabb bécsi körök. Állítólag kiderült, hogy Bossemont grófné, a kinek a férje Franciaország egyik legrégibb nemesi családjának sarja, néhány hónap óta álnév alatt egy alárendeltebb állást foglalt el a császárvárosban. Bossemont grófné egyetlen leánya egy bostoni kereskedőnek, valami Stevardnak, a kinek milliomos létére egyetlen becsvágya volt, hogy leányát európai nemeshez adhassa feleségül. Leánya tudta nélkül érintkezésbe lépett angol és francia kiházásitási irodákkal és talált is egész kedvére való fiatal urat. Közvetlen az egyházi esketés után megtudta a fiatal asszony, hogy férje nem szerelemből, hanem érdekből vette el, t. i. olyan föltétel alatt, hogy adósságait Stevard papa kifizeti és a hozomány az ő kezelése alá jut. Rögtön ki is jelentette férjének, hogy sohasem fog vele együtt élni és csakhamar nyomtalanul eltűnt. A fiatal grófné zsebpénzén Európába, Bécsbe utazott és háromszáz forintos nevelőnői állást kapott. E szokatlan állásában jól érzi magát és eltökélte magában, hogy sem apjához, a ki ismét eladná, sem férjéhez, a ki csak a pénzt szereti benne, nem tér vissza soha.

— (Az ember értéke.) Szeretik mondani, hogy az ember a leghasznontalanabb teremtmény a földön. A kémikusok azonban visszautasítják ezt a méltatlan ráfogást, mert ha felbontjuk az emberi testet alkotó részeire, egy egész sereg hasznos dolgot lehet belőle csinálni. A furcsa számítás szerint egy negyvennyolc kilogram súlyu ember annyi hidrogént tartalmaz, hogy ha egy léggömböt töltünk meg vele, az hetven kilogramot volna képes fölemelni. Azonkívül normális állapotban annyi vas van az emberi testben, hogy abból hét nagy szöget lehetne csinálni s annyi zsiradék, a mely elég volna fél kilogram gyertya előállítására. Foszfort annyit tartalmaz az emberi test, hogy abból nyolcszázhuszezer gyújtóra lehetne fejet csinálni. Ezenkívül van az emberben husz kávéskanállal só, ötvenkilenc darab kockacukor és negyvenkét liter víz. Hogyne volna büszke magára az ember, a mikor ilyen hasznos iparcikkeket lehet belőle csinálni.

— (Vadászat.) A vadászat lassankint zárlatához közeledik. A szőlő vadászatoknak, illetve vizslászatnak már régen vége; csakis a társas hajsza járják még; pedig kár már

a szegény nyulnak békét nem hagyni, mert az ilyen gyenge hónélkül való télel, mint az idei is, sokkal korábban hódol a szerelmi élet ösztönének, mint normális téli időjárás mellett. Különbösen ahol az állomány megengedi, friss hóesésekkel kivált, még néhány igen szép vadászmulatságra adhatnak alkalmat. A fácán, tüzök még mindig puska alá való, valamint a sörtevad is a nemesebb vadászsport tárgyát képezheti még; az őzbakra azonban e hó 15-ével beállt a szilencium. Vizi vadra ugyan puskázhat, akinek kedve tartja; és ilyenkor már alig szerez élvezet a legszenvedélyesebb vadásznak is, a be nem fagyott vizek körül azonban (kivált időváltozások küszöbén) vadludra néha sikerrel lövöldözhetni. Aki szereti és teheti, csendes szép napokon az uhuzással próbálkozhatik meg szép hóölyvekre, karvalyokra s más ragadozó madarakra, mert e hóban már a rablómadár fele elég hevesen tartósan csap a sárga szemű álomfalkóra; csak hogy a hol kőszáli sas is jár, tanácsos a puskásnak is, meg a kipányvázott krampuszának is minél kevesebbet korespondálni Morfeusz lanyha szellemeivel, mert a villámként átsuhanó sasmadár pillanat alatt lekapja az uhu fejét a helyéről; hiába azután a mérges krucifix.

— **(Női briganti.)** A Kaukázusból Szt.-Pétervárra érkező utasok furcsa dolgokat beszélnek egy rablóbanda garázdálkodásairól, melynek élén egy asszony áll, a ki georgiai lovasnak öltözve, kirabolja az utasokat az országúton. Az érdekes hölgyet Danella Borbálának hívják, Bandzában, Kutais kormányzó-ságban született, 35 éves és már négy éve, hogy a brigantaggiót üzi, mégpedig felülmulhatatlan sikerrel.

Mindig egyedül megy portyázni és a banda kis távolságra lóháton követi. Az utasokat megállítja, barátságosan köszönti őket, sőt kalapját is leemeli. Azután legnagyobb udvariassággal így szól hozzájuk:

— Pardon, hogy zavarom önt, de a körülmények arra kényszerítenek, hogy elkérjem az ön pénzt, lovát és minden értéktárgyát. Nem akarom önt bántalmazni, azért hát csak gyorsan elő a holmival, mert sok dolog van még... és revolverét az utas mellének szegezve, így folytatja: meg ne moccanjon, mert előhívom az embereimet.

Azzal jelt ad fehér battisztzsebkendőjével, mire galoppban vágatnak oda emberei. Mint a legtöbb híres rablóvezér, úgy Borbála is igen jól bánik a szegényekkel, sőt a rabolt pénzből segélyezi is őket. Ez az oka, hogy olyan nagy népszerűsége telt szert a Kaukázusban. Már többször került a rendőrség kezébe, de mindig sikerült neki elillantani és a banda élére állani. Egy alkalommal, mikor elfogták, ideiglenesen egy kastélyba zárták, de a démoni szépségű asszony elcsábította börtönőrét, a ki nemcsak, hogy kieresztette, de el is vezette csapatja rejtekhelyéhez.

Egyszer már törvényszék előtt állt, de bizonyítékok híján (?) fölmentették. Üldöztetése közben sokszor lőttek utána, meg is sebesült, de mindannyiszor könnyen kiheverte baját. Olybá veszi az ólomgolyót, mint más hölgyek a csokoládé bonbont.

— **(Kőborló kis leány.)** A kis Horváth Mariska mindössze négy éves, Akkora csak, hogy a feje látszik ki épen a földből. S ez a szöke haju kis leány tegnap gondolt egy merészet s nagyot. Este hét órákor, midőn édesanyja el volt foglalva, egy óvatlan pillanatban kiosont szüleinek a Pálya-utca 69. szám alatt levő lakásából s elkezdett sétálni. Valahol a Nepomuk-utca sarkán akadt rá egy rendőr, ki a kőborló kis leányt felvitte az ügyeletes rendőrbiztos elé. Nyolc órákor kétségbeesetten jött a kis leány anyja, gyermekének elvesztését bejelenteni s képzelhető öröme, midőn az elveszettnek hitt gyermekét megta-

lálta a jó meleg rendőrszobában. A hol a vállalkozó szellemű Mariska egy darab rabkenyereket majszolt. Persze hazavitték a kis leányt, kire valószínűleg most jobban fognak ügyelni.

— **(A táncosnő leánya.)** Nyomorult viskóban, New-Orleans leghírhedtebb városrészében végezte be életét a napokban egy tudóvész és a nélkülözések és túlerőltetés által csontig lesóványodott asszony, kinek neve Alice Devaux volt. A boldogtalan teremtés egy ács munkás felesége volt és életének legnagyobb részét szegénységben töltötte, míg végül elhagyatva, a legmélyebb nyomorban valóságos megváltás volt neki a halál. Alice Devaux egyetlen gyermeke volt Lola Montez híres táncosnőnek, kiről ennekelőtte ötven évvel az egész világon annyit regéltek. A szép Lolának életfolyása felette kalandos volt. Még egész fiatal leányka volt, a midőn egy vagyontalan katonatiszt megszőkítette a nevelőintézetből. Az élni szerető leánynak azonban nem tetszett a szegényes élet és egy gazdag ültetvényes szeretője lett. Az 1841. év telén Párisban tűnt fel, mint táncosnő és természetes bájaival meghódította a francia főváros közönségét. Rövid három hónap mulva a szépséges szépség Berlinbe és innen Münchenbe ment, hol csakhamar annyira megbabonázta az öregedő királyt, hogy miatta csaknem forradalom ütött ki a bajor fővárosban. A király kénytelen volt kedvencét elbocsátani, ki, miután a többi európai fővárosokból is kiutasították, Amerikába menekült, hol később nagy szegénységben halt meg.

— **(A Gil Blas bukása.)** A párisi keresk. törvényszék a Gil Blas című politikai napilap ellen elrendelte a csődöt. A Gil Blas egyike volt hajdan a legelevenebb és legjobban szerkesztett francia napilapoknak s mottojának, a melyet Jules Janin, a tárcaírók fejedelme írt számára, sokáig hiven megfelelt: „Mulattatta az embereket, ma tetszett nekik s másnap újra kezdte.” Idővel azonban nagyon leszállott a Gil Blas nivója, úgy, hogy az utóbb már valósággal pornografikus szennyirattá vált mind a lap, mind a hetenkint egyszer megjelenő melléklete, a Gil Blas Illustré, a melynek rajzai a híres Steinlent vallották mesterüknek. A Panama- és a Dreyfus-ügyben tanúsított magatartása sem volt hasznára, úgy, hogy lassacskán, de biztosan közeledett a megszűnéshez. Most odaért. Hatalmas tanulság ez a bukás. A pornografusok Párisra és Franciaországra szeretnek hivatkozni és ime a Gil Blas megszűnése megcáfolja őket. Ugy látszik, hogy ott is utat tört magának újra meg újra a jó izlés és megbuktatja azokat, a kik időről-időre utját állják.

Órajavítások! A legutóbbi időben annyira felszaporodtak az órajavítási munkálatok, hogy Schönwald Imre pécsi órás és aranyműves nemcsak egy teljesen külön javító műhelyt rendezett be, hanem a legjelesebb munkaerőt szerződtette e célra. Ezenkívül felszerelte üzletét mindennemű óraszerkezeti alkatrészekkel úgy, hogy ha valamely órába valamelyik alkatrész megromlik, vagy hibát kap, az nem javíttatik ki, hanem egy teljesen új, hibátlan alkatrészzel kicseréltetik. Oly javítás ez, mely nemcsak gyakorlati érzékre vall, hanem elismerésre is méltó, hiszen tudni való, hogy a javított órársz rendszeren nem jó s nem működik hibátlanul. Akinek tehát

javitani való órája van, az forduljon egyenesen Schönwald Imre király-utcai ékszerészhez, hol a legteljesebb garanciát nyerheti az ügyes és lelkiismeretes munkára.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. január 26. reggeli 7 órákor.

Barometer (redukált) = 68.5 mm. (emelkedő.)

Hőmérsék = 5.0 °C

» maximuma: 3.3 °C

» minimuma: 0.1 °C

Párányomás: 5.3 mm.

Relatív nedvesség: 81

Felhőzet: St. Cu. E.

Szélirány s erő: N. E. 3.

Csapadék 24 órai:

Felhős, enyhe szeles.

Dr. Czires.

Farsangi naptár.

Január 28. Kath. Legényegylet bálja a Vigadóban. — Hadastyánok farsangi estélye a Scholtz-sörházban. — Asztalos-bál gyár-utca 7. szám alatt. — Bükkösi iparos-bál a nagyvendéglőben. — Menyecske piknik a jótékony-nőegyletben. — A szigetvári izraelita nőegylet zártkörű táncestélye a »Korona« szálló nagytermében.

Február 1. Hivatalszolgák bálja a Scholtz-sörházban. — Házibál a Petőfi-vendéglőben. — A szigetvári jótékony nőegylet zártkörű jelmez-estélye az »Olvasó Egylet« helyiségében. — Táncvigalom az Uj sörgyárban. — Pécsi Dalárda dal- és táncestélye a Vigadóban. — Ipartestület bálja Villányban.

Február 2. A pécsi vasuti altiszti kar táncvigalma a Vigadóban. — Mészárosok és hentesek bálja Kaposvárott a Koronában.

Február 4. Athletikai Club bálja a Nemzeti Kaszinóban. — Vasuti műhelymunkások bálja a Vigadóban. Veterán bál a Scholtz-sörházban. — A pécsi Polgári Kaszinó estélye. — A mohácsi önkéntes tűzoltók tréfás táncestélye az iparosok olvasóköriében.

Február 5. Cipész-, timár- és bőrkészítő munkások bálja gyár-utca 7. szám alatt. — Bar.-Szenlőrinci ifjuság mulatsága a nagyvendéglőben. — Pécs budaikülvárosi Kath. Kör táncestélye a Scholtz sörházban.

Február 6. Kath. Kör felolvasó-estélye.

Február 7. A pincérek zártkörű táncestélye a »Hétfejedelem« dísztermében.

Február 8. Jogász-segélyző egylet felolvasó és zeneestélye a Vigadóban.

Február 9. Hercenberger nagy polgári bálja a Vigadóban. — Tea-estély Bar.-Sellyén a nagyvendéglőben.

Február 11. Pécsi Tornaegyesület jelmez-táncvigalma a Vigadóban. — A pécsi Jótékony Nőegylet táncestélye a Nemzeti Kaszinóban. — A siklósi izr. jótékony nőegylet hangversenye.

Február 12. A pécsi Polgári Daloskör tréfás farsangi estélye a Vigadóban.

Február 13. Kath. Kör táncestélye.

Február 18. Keresk. ifjusági kaszinó hangversenye a Vigadóban.

Művészet, irodalom.

○ **Katonák.** Thury Zoltánnak a Vigszínházban először a múlt évi november 19-én színrekerült eredeti színműve három felvonásban holnap (pénteken) kerül bemutatásra színházunkban. A darab a katonatisztek helyzetével foglalkozik; Budapesten nagy sikere volt s a vidék nagyobb színpadjait most járja sorra. Megtörtént vele az is, hogy a színházakból még a katonazenekarokat is eltiltották az előadásáról s a katonatisztek meg egyáltalán nem nézik végig a darabot.

A darab hőstét Udvardy Pálnak hívják és főhadnagy a gyalogságnál. Egyike azoknak a szegénysorsu tisztnek, a kik megházasodtak a feleségük kauciójával, de aztán egy életen át vergődnek a cífra nyomorúságban.

Ezért a nyomoruságért a katonai szellemet okolja Udvardy főhadnagy s tudva, hogy sorsa ezrekével közös, elhatározza, hogy ő megreformálja a hadsereget. Terjedelmes memorandumot irt a hadseregnek polgári alapokon való újjászervezéséről s azt átnyújtotta a hadügyminiszternek. Amíg ő ily nagyszabású reformterveken töri a fejét, feleségének még annyi pénze sincs, hogy a mézárókat kifizesse, sőt magát is halálra gyótrik a hitelezők. Legutóbb már a kantinostól kért kölcsön háromszáz forintot s ezt azonnal ki kell fizetni, mert a kantinos feljelentéssel fenyegetődik. Az asszony könyörög az apjának, hogy fizesse ki a becsületbeli adósságot, de az megunt már a sok fizetést és ridegen elutasítja a leányát. Ekkor megjelenik Marjay gazdag földbirtokos — a kinek Udvardyné gyermekkori ideálja — s felajánlja tárcáját, hangsúlyozva, hogy nem kér érte semmit, sőt ezek után most már nem is fogja ostromolni szerelmével, kitér előle. Az asszony kinos lelki tusa után elfogadja a segítséget, hogy megmentse az urát. Amíg Marjay nem tartja meg ígéretét, mert az az asszonynak ebben a gyötrelmes helyzetében, izzó szavakkal korbácsolja fel benne az emlékezeteket s lázítja az amugy is elkeseredett asszonyt kegyetlen sorsa ellen. A lelki egyensúlyában megingott asszony ellágyul s a karjaiba veti magát ifjúkori imádjának.

Ez még csak az első csók s a vergődő asszony utána távozásra kéri Marjayt, a ki el is megy, de a legelső banális alkalommal visszajő fogadása dacára. Most már nem akar, nem tud lemondani. Amíg a férj megtudja, kitől ered a megváltó pénz s arcába vágja azt az asszonynak, a ki — úgy hiszi — becsülete árán szerezte azt s elüzi feleségét, miután Marjay őt megmentette őt fojtogató körmei közül. Most aztán összeomlik felette a világ. A kantinos feljelentése után az ezred vizsgálatot indít ellene, a hadügyminiszter minden megjegyzés nélkül küldi vissza memorandumát s tisztársai értésére adják, hogy jó lesz, ha beadja lemondását. Mikor így a kétségbeesés örvényében fuldokol s az amugy is ideges embert már a paralyzis környékezi, eljön felesége a gyermekért. Ő majd felneveli. A megtört ember könyörög, hogy visszatartsa az asszonyt, de az kifejti a gyermeket apja karjai közül s elhagyja a szerencsétlen házat. A mindenéből kifosztott ember még egy utolsó tekintetet vet utánuk, aztán revolvert ránt elő s szíven lövi magát.

— Jobb lesz így: — mondja s meghal.

Udvardy sorsának ellenkezője Veress hadnagy sorsa. A hadnagy szerelmes a főhadnagyné hugába s kedvéért ott hagyja a katonaságot s beáll — könyvelőnek.

Igy állítja ellentétbe a szerző a katonaeletet a polgárral, s mivel a katonaságról oly szempontból és hanggal beszél, milyennel még a katonaeletet nem tárgyalták, a darab hírneve és hatása ennek tudható be.

○ **Váljunk el.** Üres ház előtt játszották végig tegnap este színészeink Sardou Viktor »Váljunk el« című vígjátékát, pedig a tegnapi előadás, jóval nagyobb publikumot érdemelt volna. Sardou Viktor — a szerelem filozofusának — e vígjátéka, »Divorçons« cím alatt még ma is egyik kedvelt műsor darabja a párisi színháznak s valóban az újabb francia színpadi produktumok között alig találni olyat, mely ott diskéretül viselné magán a francia »caviar« pikantériát, mint épen a »Váljunk el«, melyben a szerző remek nyelvezettel, kellő humorral és helyes logikával bizonyítja, hogy a megcsalt férjek egyetlen szerencsétlensége, hogy nem kedveseik saját feleségeiknek.

Lehet azonban — s ez valószínű — hogy a színházi publikum, már megcsömörlött a francia vígjátékoktól, melyet Somogyi direktor egy idő óta rendithetetlen következetességgel adtat elő. Hiába kérem. A caviárt sem szabad ám kilószámra enni! Az ember könnyen elrontja a gyomrát.

A tegnapi előadás a jobbak közül való volt, Különösen Szohner Olga (Cyprienne) játszott sok kedvvel s igen kedvesen alakította a pikáns párisi asszonykát. De Prunelles szerepét Peterdy játszotta, ki Somogyi helyett ugrott be, mi azonban meg nem látszott rajta. Balla Káimán kitűnő Adhemar volt, nemkülönben Bihari (Clavianac), ki Delli szerepét vette át s Delli Lajos, ki Erdélyi Miklós helyett, pompásan játszotta el Valentin komornyik szerepét. Kedves kis szobacica volt H. Körösi Juci. A többi szereplők is Andorffyné, P. Kovács Mariska, Bognár, Bérci Gyula, (színlapon kívül) Bodroghiné (színlapon kívül) kisebb szerepeikben elég jól megállták helyüket. Taps kevés hangzott el, dacára a jó előadásnak, mit azonban a kétségbeesetten üres nézőtér okozott, mely a jelen volt kevés publikumra depimálólóg hatott. (K—r.)

A közönség köréből.

Egy bacillus-fészek.

Hónapok óta poshad egy nagy víztömeg a városi közkórház, szegényház és Rudoifinum közvetlen közelében, melyet a terület gazdája a város utcacsatornáinak piszkos tartalmából és a közkórház mosadék- és szennyvizeiből jégpálya létesítése végett gyűjtött össze.

Vízjogi törvényünk szerint ily vízmű létesítése hatósági engedélyhez van kötve; de bár sokat lehet föltételezni hatóságunkról, az mégsem hihető, hogy olyasmire adjon engedélyt, amit azonnal eltüntetni kellene. Ha nem is volna városunk híres tifusz-járványairól, ha nem is szedné a jelenben is e rém áldozatait, még akkor is hátrányosnak kellene nevezni azon indolenciát és lelkiismeretlenséget, a melylyel az illetékes tényezők városunk egészségügyét kezelik. — A jelzett víztömeg hónapokig befertőzteti a környék levegőjét és veszélyezteti a szegény betegek és árvagyermek egészségét. Tartalma: az utcák piszka, sara, a házakból kiöntött mindenféle rondaság, emberi s állati hulladékok, a kórházból kikerülő s ezerféle betegség csiréit tartalmazó hulladékok stb., mind szépen leüllepedik s tavasszal, ha a nap reásüt, elkezd rothadni s a bacillusok milliárdjai fejlődnek a piszokkal készült zselatin telepen. Azonkívül a víz beszivároghat a talajba, messze elhatol, megfertőzteti a szomszéd kutakat s könnyen egy új tifusz-járvány okozója lehet. E botrányos állapot már évek óta ismétlődik; hiába tiltakozott ellene városunk első közegészségügyi intézete: a közkórház vezetősége, beadványai a levéltárba tétettek s minden maradt a régi. — Ideje volna már, hogy a hatóság erélyes intézkedéssel hozza helyre mulasztását, a melylyel nagy veszélynek teszi ki amúgy is folyton rettegő közönségünk egészségét és egyszer s mindenkorra tiltsa be ezen engedély nélkül létesített pocsolyát.

Doctor.

TÁVIRATOK.

— **Egy híres színműíró halála.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) D'Ennery híres francia színműíró ma Párisban meghalt.

— **Béketárgyalások.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az ellenzéki megbízottak ma újból tanácskoztak s a következő határozatot hozták:

Mindaddig, míg az ellenzék nem ismeri azt a férfit, aki a békeföltételekért garanciát vállalhat, az ellenzék nem bocsátkozhatik a vele közölt propozíciók tárgyalásába.

Ezt a határozatot közölték Szilágyival, aki megvitte ezt Bánffyval. Ez nyomban minisztertanácsot tartott s azután behívatta Széll Kálmánt, ki azután egymásután fölkereste Apponyit, Horánszkyt, Kossuthot és Molnárt. Igen hosszasan tárgyalt Falk Miksával és más kormányparti képviselőkkel.

Valószínű, hogy Széll Kálmán bizalmasan közölte az ellenzék vezéreivel, hogy *a korona őt bízza meg a kabinetalakítással.*

— **Schlauch biboros Bánffynál.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A nagyváradai biboros-püspök, Schlauch Lőrinc ma a képviselőházban fölkereste Bánffy bárót, ki a folyosón végigvezette vendégét a miniszteri szobáig, a hol előre akarta bocsátani a bibornokot, ez azonban e szavakkal szabadkozott: »Noli turbare circulos!« Bánffy azonban azt felelte, hogy csak méltóztassék turbálni s udvariasan előre engedte vendégét.

— **Az egyetemi kör megnyitása.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az egyetemi kört ma megnyitották, mi az ifjuság körében nagy lelkesedést keltett.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. jan. 26.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: —; későbbi szállítás: 9 67. —
Tengeri, májusra: 4 87. — Rozs, márciusra: 7 99. —
Zab, őszre: 5 77. —

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 361 25. — Magyar hitelrészvény: 393 80 — Államvasut: 362 60. —

KIR. TÁBLAI ÉRTESETŐ.

1899. évi január hó 23-án s köv. napjain elintézt ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helybenhagyva, mv. = megváltoztatva, rny. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pülb Antal.*

- V. 73. Gálcs Józsefné — özv. Poklavec Mártonné takp. könyv. — hh.
103. Kolovratár Mária — Svancsics János ajánd. érvényt. — hh.
105. Csapó Katalin s t. — Csapó Nagy József s t öröks. — hh.
109. Győri Móríc férj. Varga Józsefné — Halász Ferenc ajánd. visszavonás. — hh.

Előadó: *Tóttóssy Béla.*

- V. 3238. Gaál Boldizsár — Gaál János s t. 44100 frt. — hh.
6. ifj. Sándor Péter — id. Sándor Péter öröks. — mv.
30. Gál Éva s t. — Gál György holtta nyilv. — hh.
59. Jancsi Erzsébet — Jutács József házass. felb. — hh.
62. Jercsán Mária — Belics Lajos » » — ms.
106. Csernát Zsófia — Farkas Lajos » » — hh.
107. Menedék Sándor — Kovács Mária » » — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 33. Magyar Mária — Magyar Athanasz s t. öröks. — rny.
63. Posch Etelka — Szačavári György és Antal bírtok per. — mv.
115. Mindszenti Aurél — Schleien Alajos 700 frt. — hh.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 3185. Zalamegye összesített gyámpénztára — Ruff Keresztély s t. 957 frt. — hh.
8. Szklepics Ágota — Szklepics József öröks. — hh.
53. Inhof Teréz — Inhof János 800 frt. — hh.

II. Polgári tanács.Előadó: *Rökk Gyula*

- V. 3235. Horváth János s t. — Jankovich József ing. birt. — hh.
2. Kis Pap István — Ujlaki János s t. öröks. — hh.
36. Takács Mihály — Sick János szerződ. érvényt. — hh.
55. ifj. Kovács József — Joll Pálné s t. ing. tjjog. — mv.
56. Rosenzweig Lipót — Jelmann József s t. 875 frt. — rmv.
60. Dujics József — Dujics János ing. birt. — rmv.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 20. Topics József fia cég — Goldstein S. s t. végr. — hna
48. Pollák Hermann — ifj. Dani János tlkv. kiig. — rend.
66. Rotter Bernát — Bernáth János végr. — mv.
76. özv. Zimmermann Józsefné — Fehér Károly végreh. — rmv.
83. Mindszenti Aurél — Zeitfogel Ferenc s n. végr. — rmv.
88. A magyar földhitelintézet — Krizsanics Erzsébet tjjog bek. — rmv.
89. Ruzsits Katalin — Ruzsits Mátó s t. tlkv. kiig. — hh.
119. Keller Adolf — Schutheisz Pál zjog. — hh.
120. Németh Ignác s t. — Benyovszky Manó végr. — rend.
121. Béni József — Patai Erzsé s t. tilal. felj. — mv.
126. özv. Csávicz Szávoné — Csávicz Szevita szolg bek. — hh.
130. Radics Román s t. tjjog bek. — rend.
133. Rosenberg József — Pogo János végr. — hna.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- III. 4. Nagyarsány község — Pakuzi Péter végr. — mv.
47. Nagy Soós Zsófia tlkv. kiig. — hh.
84. Braun János — ifj. Braun János s n. végr. — rend.
85. Schwabach Viktor és Zsigmond — Donc Mihály s n. végr. — hna.
86. Pum Ferenc — Preller Alajos s t. végr. — hna.
87. Hirsch Izidor — Bogdán Miklós végr. — mv.
122. Kir. kincstár — Hauszmann Mátyás s n. végr. — hna.
132. Kir. kincstár — Stefin Ferencné végr. — hna.
139. Kelemen János s t. — Illés Ferenc s t. som. per. — rend.

Büntető tanács.Előadó: *Bocz Alajos.*

- V. 81. Hajdu György lopás. — hh.
117. Milaszonits Cvetkóné becs. sért. — hh.
118. Zsikó Máténé becs. sért. — vu.
119. Löwy Ede s t. » » — vu.
123. Schlenger Edéné » » — vu.
124. Karpf Márton s t. » » — vu.
126. Böhm Róbert k. t. sért. — hh.
III. 93. Tomisics János közcs. ell. kih. — hh. és ms.
94. Tóth Anna lopás — hh.
109. Simonsics Lajosné közcs. ell. kih. — hh.
110. Domján István » » — hh.
133. Soltics Apollonia s t. lopás. — rmv.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 52. Jahler Lajos vétke bukás. — hh.
89. Csitkovits Pál emberölés. — hh.
103. Szekulics Szimó s t. emberölés. — hh.
104. Lizán András halált ok. suly. t. sért. — hh.
III. 92. Toplek Imre lopás. — hh.
166. Szabó Pál Józsefné s t. suly. t. sért. — rmv.
167. Bajami Vilmos » » — fo.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 90. Szonnauer Péter s t. párviadal. — hh.
106. Tusek Pongrácz erősz. nemi köz. — hh.
144. Seszták Antalné rágalm. — hh.
III. 95. Kis Péter » » — rmv.
130. Farkas Ferenc becs. sért. stb. — rmv.
132. Weisz Sámuelné s t. rágalm. — hh.
145. Szikszay Ödön s t. » » — hh.
146. Schön Lázárné s t. » » — hh.
147. Löbl Frigyesné » » — hh.

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

- V. 53. Zavaros János család bukás. — hh.
80. Pévec János sikk. — hh.
88. Pfeiffer Mihály család. — rmv.
91. Lipschitz Samu sikk. — hh.
105. Biró Ferenc m. okir. ham. — hh.
120. Szabó István s t. sért. — hh.
129. Körmendi Józsefné többrendbeli lopás. — hh.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- V. 79. Ágoston József hat. ell. erősz. — hh.
86. ifj. Végh Ferenc szánd. emb. ölés. — hh.
III. 131. ör. Bakó Antal s t. közcs. ell. kih. — hh.
150. Sutyor Istvánné közcs. ell. kih. — hh.
168. Turbók Mátyás s t. ing. vagy. rong. — rend.

Elintézésre kitűzött ügyek.

Bejelentések 1899. évi január hó 30. s köv. napjaira.

I. Polgári tanács.Előadó: *Pilch Antal.*

- V. 135. Horváth János — Horváth Erzséke öröks.
III. 3. Székely Armin — Ekstein Benó végr.
118. Pacsán elhalt Satján Dénes hagy.
142. Nagy-Doroghon elhalt Somogyi Jánosné hagy.

Előadó: *Tóttóssy Béla.*

- V. 17. Szili Ferenc — Rosenthal B. fiai s t. cég zjog törl.
32. Matáncsi Éva s t. — Bosnyák András s t. öröks.
70. Bedő Anna — Markotán János szerződ. telj.
71. Horváth Károly — Dr. Rotschild Samu ügyv. panasz
149. Hager György — Wurm Julia házass. felb.
179. Ladila József — Pécsék Katalin » »

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 108. Palics Pávó és Ádám — Palics Jócó ing. birt.
113. Tóttóssy Béláné — Nagy Róza s t. felhiv.
100. Stciner Sámuel — Brichta József 111 frt.
163. Hatnakovits József — Magyarica József s t. 250 forint.
182. özv. Koronics Mátyásné s t. — Bázinger Soma szerződ. mszúnt.
183. Türgyei József — Magyarica József s t. 110 frt.
III. 164. Austerlitz és Ring — Kocsis Mihály 24 frt 43 kr.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 52. Kovács Zsuzsa — Boda János s n. 2180 frt.
72. Komár Mária — Komár György s n. ing. tjjog.
116. Keresztes Juli — Vátyi Balázs Antal ingók kiad. vagy 852 frt.

II. Polgári tanács.Előadó: *Rökk Gyula.*

- V. 61. Göndör János — Göndör József ing. birt.
102. Biró János — Fischmann Adolf 1250 frt.
104. Lachenmayer Mátyás — Csordás János s t. ingók kiad.
110. Schapringner J. cég. — Ruepprecht testvérek cég 706 frt 90 kr.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 131. Graner Miksa — Keresztes Julia zjog bek.
138. Nagyszebeni földhitelintézet — Menyhért György végr.
143. Vecsacsin Antal s t. — Szigetác Éva s t. zjog bek.
154. Sauervein Antal — Borza Ignác végr.
155. Báron Irén — Reichenauer Imre végr.
156. Pécsi takptár — Schertl György s t. zjog bek.
157. Somogy megyei takptár — Horváth Jenő s t. végreh.
158. Benyovszky Lajos — Schakovitz Salamon végr.
159. Szarvas Hermanné — Fehérvári András s n. végreh.
160. Zakár Károly — Szabó Antal s t. tjjog. bek.
166. Range Anna — Tamássy Béla zjog törl.
167. Schaffer Sándor — Bodor Katalin s t. zjog előj

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- V. 137. Aglár Sándor — Zarka Antal végr.
III. 150. Novák Sándor — özv. Stanits Ferencné s t. felszól
168. Dr. Raics Lázár — Lackó Antal s n. végr.
169. Késits Mátyás — Lackó Antal s n. végr.
170. Emmert és Blitz cég — Vó Mátyás s n. végr.
175. Kadarkut község hitelszövetk. — Lénart János s n. végr.
184. Weingoldner Jakab — Mautner Jakab. végr.

Büntető tanács.Előadó: *Bocz Alajos.*

- V. 139. Spollár Jánosné s t. becs. sért.
140. Stipanovics Illés s t. becs. sért.
141. Ivagojlovics Miklós s t. »
142. Bizta Antalné »
143. Eppinger Gyula »
174. Kiss József s t. lopás.
211. Véber Ede s t. k. t. sért.
212. Halász Imre becs. sért.
213. Amon Jakab testi épség ell. kih.
III. 182. Bakats József s t. m. lak sért.
204. Bele Józsefné lopás.
214. özv. Varjas Józsefné s t. lopás.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 107. Dani József m. okir. ham.
108. Sausek Károly hat. ell. erősz.
III. 176. Kovács József Matán suly. t. sért.
177. Vidonics Tamás s t. »
216. Berki János s t. »
225. Kupi István s t. »
238. Baracska Sándor s t. »

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 198. özv. Tancos Vendelné rágalm.
199. Plech Antal hamis tan.
III. 149. Pöntör György rágalm.
165. ifj. Miklós István »
169. Meződi Nagy Jánosné s t. rágalm.
170. Berta János s n. »
171. ifj. Szabó Ferenc »
172. Takács Bálint »
184. Lakatos Lászlóné s t. »

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

- V. 175. Stercer Mihály s t. halált. ok. suly. t. sért.
202. Moravec Adolf sikk.
III. 148. Nagy Róza s t. rágalm.
151. Andrásovics György s t. sikk.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- III. 183. Török Mihály s n. id. ing. rong.
185. Horváth György s t. szerencse játék.
205. Bayer Ottó sikk.
244. Jankó Jenő lopás.
245. Pátsi János »
252. Langer Makár testi épség ell. kih.
253. Fridmann Mór s t. sért.
254. Battyán János »
256. Fuchs Ferenc zugir.
258. Lapp György becs. sért. stb.

Nyilt-tér.**Köszönetnyilvánítás.**

Mindazok, kik forrón szeretett, boldogult

id. özv. Eisenhut Sándorné szül. Rath Magdolna

f. hó 24-én végbement temetésén megjelenésük, koszoruk küldése s részvétüknek egyéb utoni kinyilatkoztatása által mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Pécsett, 1899. január hó 26-án.

Az Eisenhut-család.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

HIRDETÉSEK.**Arpád-utca 30. sz. alatt**

egy első emeleti, 3 szoba, konyha stb. mellékhelyiségből álló

lakás,esetleg kerttel, **február 15-től** kiadó.

Az indóház-utcában egy, két év előtt épült, elegánsan berendezett, vilányvilágítás, vízvezetékkel ellátott, **13 évig adómentes**

új emeletes ház,melléképülettel és kerttel, szabad kézből, jutányosan azonnal **eladó.** — Bővebbet e lap kiadóhivatalában.